

жить сфера діяльності боржника, та за необхідності державний орган з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, з питань охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки, з питань геології та використання надр.

Продаж у справах про банкрутство суб'єкта підприємницької діяльності, що мають суспільну або іншу цінність для територіальної громади, містоутворюючих та особливо небезпечних суб'єктів підприємницької діяльності, здійснюється виключно у складі цілісного майнового комплексу.

Якщо внаслідок повторного проведення аукціону (конкурсу) цілісний майновий комплекс не було продано, то продаж майна здійснюється частинами. У цьому випадку перелік такого майна погоджується ліквідатором з центральним органом виконавчої влади чи органом місцевого самоврядування або Радою міністрів Автономної Республіки Крим, до компетенції якого належить сфера діяльності цього підприємства – банкрута.

УДК 346.9 (043.2)

Козирєва В. П., к.ю.н., доцент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ ЗАДОВОЛЕННЯ ВИМОГ КРЕДИТОРІВ У ПРОЦЕДУРІ БАНКРУТСТВА

Принципово в новій редакції Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» 22.12.2011р. (далі Закон) зазначено те, що вимоги кредиторів включаються до реєстру, як правило, на підставі ухвали господарського суду [1]. Закон містить порядок встановлення грошових вимог кредиторів на стадії розпорядження майном боржника у справі про банкрутство, в залежності від часу заяви вимоги і настання терміну виконання грошового зобов'язання.

У попередньому засіданні господарський суд розглядає всі вимоги кредиторів, у тому числі щодо яких були заперечення боржника і які не були внесені розпорядником майна до реєстру вимог кредиторів, а також ті, що визнані боржником та внесені розпорядником майна до реєстру вимог кредиторів, і вирішує питання про його затвердження.

За результатами розгляду вимог кредиторів в ухвалі зазначаються: розмір та перелік усіх визнаних судом вимог кредиторів, які вносяться розпорядником майна до реєстру вимог кредиторів; розмір та перелік не визнаних судом вимог кредиторів; дата проведення зборів кредиторів та комітету кредиторів; дата підсумкового засідання суду, на якому буде винесено ухва-

лу про санацію боржника чи постанову про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури, чи ухвалу про припинення провадження у справі про банкрутство або ухвалу про продовження строку процедури розпорядження майном та відкладення підсумкового засідання суду, яке має відбутися у строки, встановлені частиною другою статті 22 цього Закону [1].

У реєстрі вимог кредиторів повинні міститися відомості про кожного кредитора, розмір його вимог за грошовими зобов'язаннями, черговість задоволення кожної вимоги.

На підставі ч.2 ст. 23 Закону склад і розмір грошових вимог кредиторів визначаються в національній валюті України [1]. Якщо зобов'язання боржника визначені в іноземній валюті, то склад і розмір грошових вимог кредиторів визначаються в національній валюті за курсом, встановленим Національним банком України на дату подання кредитором заяви з грошовими вимогами до боржника.

Майнові вимоги кредиторів до боржника мають бути виражені в грошових одиницях і заявлені до господарського суду в порядку, встановленому цією ж статтею. У такому ж порядку вони враховуються в реєстрі вимог кредиторів.

Ще Г.Ф. Шершеневич зазначав: «конкурсний процес повинен прагнути до припинення всяких зобов'язальних відносин, до перетворення цінності речей в гроші, а не навпаки»[2, с. 249].

Здавалося б, «валютна» проблема при банкрутстві повинна бути повністю вирішена. Однак, Закон не містить положень щодо визначення розміру валютних грошових вимог кредитора – заявника та перевірки їх обґрунтованості. На нашу думку, прогалину у правовому регулюванні повинно бути обов'язково заповнено, оскільки визначення обґрунтованості вимог кредитора – заявника нерозривно пов'язане із встановленням ознак банкрутства. Так наприклад, постановою Вищого господарського суду України від 10.11.2010р. № 4-5-32-24-2/136-03-5080 про банкрутство державної судноплавної компанії «Чорноморське морське пароплавство» компанією «Космос Мерітайм Трейдинг енд Шіппінг Ейдженсі ЛТД» про визнання її грошових вимог до боржника у сумі 2021 370,13 доларів США у підтвердження заявлених грошових вимог кредитором були надані відповідні розписки капітанів суден про отримання коштів, рахунки-фактури, проформи. З урахуванням приписів ч. 2 ст. 69 Кодексу торговельного мореплавства України надані кредитором документи є належними доказами у підтвердження кредиторської заборгованості боржника, оскільки така форма документів була обрана представником боржника як оптимальна в умовах, що існували на момент їх складення.

Також розмір валютних вимог повинен визначатися на дату подання до господарського суду заяви про визнання боржника банкрутом. Тому, незважаючи на певні формулювання в правовій конструкції аналізованої норми ,

її положення про порядок встановлення складу і розміру «валютних» грошових вимог у процедурах банкрутства слід застосовувати і для цілей визначення ознак банкрутства.

Проблему задоволення вимог «валютних» кредиторів при банкрутстві можна розглядати із позиції належного виконання зобов'язань – основоположного принципу цивільного права.

Жорсткий зв'язок між встановленням вимог кредиторів, їх урахуванням в реєстрі і задоволенням виявляється тим недоліком у правовому регулюванні, який перешкоджає використанню при розрахунках з кредиторами іноземної валюти. Закон не містить положень про заборону використання іноземної валюти при розрахунках з кредиторами. Однак з достатнім ступенем визначеності можна зробити висновок про неприпустимість використання іноземної валюти при розрахунках у конкурсному провадженні, оскільки цього не дозволяє зробити відсутність валютного рахунку.

Література

1. Про внесення змін до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 22.12.2011р.// Відомості Верховної Ради. – 1999р. – № 42–43. – Ст. 378.

2. Шершеневич Г. Ф. Конкурсный процесс. – М.: Статут. – 2000р. – (Серия «Класика российской цивилистики»). – 596с.

3. Постанова Вищого господарського суду України від 10.11.2010р. № 4–5–32–24–2/136–03–5080. / Єдиний державний реєстр судових рішень. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

УДК 347.82.(043.2)

Колосов Р. В., к.ю.н.,

Маріупольський державний університет, м. Маріуполь, Україна

ПОНЯТТЯ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Сьогодні немає єдиної позиції щодо того, що розуміти під корпоративними відносинами. На цей рахунок існує кілька точок зору.

Одні вважають, що корпоративні відносини – це відносини організаційні [1, с. 13]. Концепція організаційних відносин була висунута О.А. Красавчиковим. Виділяючи організаційні відносини, він вважав, що вони є службовими по відношенню до основних майнових відносин і мають специфічну функцію – впорядкування майнових відносин [2, с. 50–57].

На думку інших, корпоративні відносини як відносини власності – насамперед майнові відносини, що закріплюють специфічні форми присвоєння майнових благ, що характеризуються множинністю суб'єктного складу [3, с. 54].